

ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ; ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ; ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੋ।
ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਅੱਗੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ.ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਜ਼, -ਅਪੀਲੈਟ

ਬਨਾਮ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ- 1050

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) -ਧਾਰਾ 226-ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਘੇਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XLVI) -ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2)(ਏ)(ii)-ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਰੰਗਣ, ਬਲੀਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ-ਕੀ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ।

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ
ਵੀ.
ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਨਾਥ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਹੈਲਡ, ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਦਖਲ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹੈਲਡ, ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੇਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈਲਡ, ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰੰਗਣ, ਬਲੀਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗਣ ਜਾਂ ਬਲੀਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਰੰਗਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, 8 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾ ਕਰੇ।

ਭਾਗਰਠ ਦਾਸ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਮਹਾਜਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵੂਲਨ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲ, ਛੇਹਰਟਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦੁਆ, ਜੇ. ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਮਿਤੀ 8 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 3,625.00 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਚੇਣਦਾਰੀ 3,638-4-0 ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਡੀਲਰ (ਅਸੈਸੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 13-4-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ 3,625 ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਚਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਸਹਾਏ ਕਪੂਰ, ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਪੂਰ, ਸਰਦਾਰੀ ਲਾਈ ਕਪੂਰ, ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਪੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਛੇਹਰਟਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਉੱਨੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਚਿੰਤਾ ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਦੀ ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈੰਗ ਅਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਰੀਐਂਟਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਬਨਾਮ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ; ਭਾਗੀਦਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦੋਵੇਂ, ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਿੰਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰੰਗ, ਫਿਨਿਸ਼ ਅਤੇ ਪੈਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਲਕਿ ਇਹ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਨਾਂ ਬਲੀਚ, ਬਿਨਾਂ ਰੰਗੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਅਧੂਰੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਮਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਚਿੰਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪੈਰਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਦੇ ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈੰਗ ਅਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ:

"(ਏ) ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ: - ਉੱਨੀ, ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਧਾਗੇ, ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਮਾਨ, ਪੈਕਿੰਗ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਸਾਇਣ।"

ਪੰਜਾਬ ਵੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.
ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ-ਜਵਾਬਦਾਰਾ 8 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948, (1948 ਦਾ XLVI) ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮ 63 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੱਚੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਾਲ (ਉਲਨ, ਸਿਲਕਨ ਅਤੇ ਕਪਾਹ) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ (ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈਂਗ, ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਰੈਪਿੰਗ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੱਚੇ ਮਾਲ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਲ ਦੀ ਬਲੀਚਿੰਗ, ਰੰਗਾਈ ਅਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਹ ਆਧਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਲ, ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਘੜੇ ਗਏ ਮਾਲ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਘੜੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਲੀਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਹੈ; ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਐਚ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਸੇਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2)(ਏ)(iii) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ। ਮਾਲ (ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਣ, ਲੁਬਰੀਕੈਂਟ, ਰੰਗ, ਰਸਾਇਣ, ਬਾਲਣ ਅਤੇ ਕੋਲਾ, ਆਦਿ) ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਨ" ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ" ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਬਰ ਚਾਰਜ ਹੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਂ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਮਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਮਿਤ)। ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਲਡਿੰਗ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 8 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

5(2)(ਏ)(ii) ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਣ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ 'ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈਂਗ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨੋਰੰਜਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1948 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ XLVI ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠ ਹੈ,' ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2)(ਏ)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਰੰਗਾਈ, ਬਲੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਨਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਟੈਕਸ ਮੁਕਤ ਹੀ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ; ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈਂਗ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਲ, ਜੋ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਬਲੀਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਉਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.
ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਆਮ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ ਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ।

ਆਖਰੀ ਹਵਾਲਾ ਕੇਸ ਦੇ ਪੰਨਾ 618 'ਤੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਡੀਲਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇਣ ਲਈ, ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਸੈਕਸ਼ਨ 10), ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ (ਸੈਕਸ਼ਨ 12), ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ (ਸੈਕਸ਼ਨ 13), ਖਾਤੇ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਖੋਜ (ਸੈਕਸ਼ਨ 17)। ਧਾਰਾ 26 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਸ.ਸੀ. 790

(2) (1955) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 603

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹਨਾਂ ਕਠਿਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਸ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ (1) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਮੋਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ), ਲਿਮਟਿਡ (2), ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹਿਮਤਲਾਲ ਹਰੀਲਾਲ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (3) ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡੀਲਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 1948 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. XLVI ਦੀ ਧਾਰਾ 20, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਸਿਰਫ 3,625 ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

(1) (1952) 3 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 572

(2) 1953 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1069 ਪੰਨਾ 1077 ਤੇ

(3) 1954 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1122

ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.
ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.

ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇ.ਐਸ. ਰਸ਼ੀਦ ਅਤੇ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਆਦਿ (1) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ: -

ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

“ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(5) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

(1) 1954 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 738

ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਡਾ: ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(5) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਉਹ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ

ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦੇ-
ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ (ਸੈਂਟਰਲ ਸਰਕਲ), ਪੰਜਾਬ
(1), (ਏ. ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਦੁਲਟ ਜੇ.), ਅਤੇ ਐਫ. ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਹਜ਼ਾਰੀ ਮੱਲ ਕੁਠਿਆਲਾ ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), (ਜੀ. ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਏ. ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਦੁਲਟ ਜੇ.)।

(1)(1959) ਐਕਸ ਐੱਸ.ਟੀ.ਸੀ. 150

(2)(1959) ਐਕਸ ਐੱਸ.ਟੀ.ਸੀ. 194

ਮੈਂ ਇਸ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਖੇਤਰ ਬਲਦ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ
ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖਾਸ
ਹਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ
ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ
ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ-
(1) ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵੂਲਨ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ,
(2) ਕਿ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਕਿ
ਬਨਾਵਟੀ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ ਪਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਜੀ
ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) (ਏ)
(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ
ਤਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.

ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ

ਦੁਆ, ਜੇ.

ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਕੱਪੜਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਲੀਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ, ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 5(2)(ਏ)(ii) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“5(2)—ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ “ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-

(ਏ) ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਟਰਨਓਵਰ-

(i) .....

(ii) ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਵੇਰਵਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।”

ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਪੂਰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ (1), 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੈਲੇਨਟਾਈਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ "ਨਿਰਮਾਣ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ "ਨਿਰਮਾਣ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਪਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮੋਟਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਬਲੀਚਿੰਗ, ਰੰਗਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।"

ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਰੰਗਾਈ, ਬਲੀਚਿੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੱਪੜਾ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਸਨ: (1) ਕਿ ਲੇਬਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(ਏ)(ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕਿਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1)(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਯੋਗ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ

(1) 1955 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 159

ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2)(ਏ)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਮਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਨੀ, ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, "ਉਨ ਦੇ ਸ਼ਾਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਖਰੀਦ/ਵਿਕਰੀ; ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ: ਹਰ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੇਸ਼ਮ ਸੂਤੀ ਧਾਗੇ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ: -

"ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ: -

ਪੰਜਾਬ ਫੁਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.
ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਉੱਨੀ, ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮ ਦਾ ਧਾਗਾ, ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਮਾਨ, ਪੈਕਿੰਗ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਸਾਇਣ।

ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ: -

ਉੱਨੀ, ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਉੱਨੀ, ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮੀ ਧਾਗੇ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰੰਗਣ, ਬਲੀਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੰਗਾਂ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਣਾਅ ਦੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰੰਗਣ ਜਾਂ ਬਲੀਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ "ਨਿਰਮਾਣ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਬੀ. ਕੈਪਟਨ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ) (1)। ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸਾਮਾਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2)(ਏ)(iii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹਨ, ਆਦਿ, ਇਸ

ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਟਰਨਓਵਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 1948 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ XLVI ਵਿੱਚ ਦਰਜ "ਵਿਕਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੂਜੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 54 ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ, ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਧਾਰ ਉਸਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

(1) ਐਲ.ਪੀ.ਏ. 1955 ਦਾ 46

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਕਰੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੈਨਨ ਡੰਕਰਲੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਮਦਰਾਸ, ਲਿਮਟਿਡ (1), ਅਤੇ ਫਰਮ ਆਫ ਮੈਸਰਜ਼ ਪੀਅਰ ਲਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਿਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ। ਡਾਈਜ਼, ਆਦਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਨ, ਇਹ ਫਿਰ 'ਐਕਸਚੇਂਜ' ਜਾਂ 'ਬਾਰਟਰ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ 'ਵਿਕਰੀ' ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਬਿਲਡਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਐਂਟਰੀ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ
ਵੀ.
ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ

ਵੁਲਨ

ਟੈਕਸਟਾਈਲ

ਲ ਮਿੱਲਾਂ

ਵੀ.

ਮੁਲਾਂਕਣ

ਅਥਾਰਟੀ,

ਵਿਕਰੀ

ਟੈਕਸ

ਦੁਆ, ਜੇ.

ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਸਲ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਵਕੀਲ ਨੇ, ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅੱਧੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਰੰਗਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੰਗਾਈ, ਬਲੀਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਖਰਚਾ ਲਿਆ ਹੈ;

(1) ਏ ਐਲ ਆਰ 1958 ਐਸ ਸੀ 560

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ., 664

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਦਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਰੰਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਤੋਹਫਾ ਕਿਉਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੇਬਰ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਡੀਲਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਭੀਕਾਜੀ ਨਰਾਇਣ ਢਕਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ) (1), ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮੂਰਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਟੈਕਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ

ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਛੋਟੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਅਤੇ ਸਖਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦੁਆਬੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਨਿਰਮਾਣ"

ਪੰਜਾਬ ਫੂਲਨ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ
ਮਿੱਲਾਂ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐੱਸ.ਸੀ. 781 ਤੇ ਪੰਨਾ 786

ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਰੰਗਾਈ, ਬਲੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਹਨ ਜੀ.ਆਰ. ਕਾਲਕਰਨੀ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ (1), ਅਤੇ ਡੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ, ਕੋਰਟ ਪ੍ਰੈਸ ਜੌਬ ਬ੍ਰਾਂਚ ਸਲੇਮ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (2)। ਇਹ ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਹੀਰਾ ਲਾਈ ਜੀਤਮਲ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (3) ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜੋ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਭਿੰਨ ਹੋਣਾ ਜਿਸ ਨੇ ਜੀ.ਆਰ. ਕਾਲਕਰਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵੀ.
ਮੁਲਾਂਕਣ
ਅਥਾਰਟੀ,
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ
ਦੁਆ, ਜੇ.

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਅੱਗੇ ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ, ਜੇ.

ਅਮੁਲਿਆ ਕੁਮਾਰ ਤਾਲੁਕਦਾਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 342-ਡੀ 1958।

1959

ਦਸੰਬਰ, 9

ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਖੜਗਪੁਰ) ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਐਲ.ਆਈ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਕੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ -ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) -ਧਾਰਾ 309 ਅਤੇ 310-ਕੀ ਬਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ

---

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਮ.ਪੀ. 45

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਸੈਡ. 980

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਮ.ਪੀ. 37

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।